Մանզու�մի էֆքեար ունեաւ 300 նիւսխէ վերիլեզ, սենէվի գը յմէթի, իսթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 250, վէ ալթը պալըզը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին քօսթա փարաջ տախի իչինաէ օլարագ, սենէվի գը յմէթի սաղ ագճէ 250 վէ ալթը պալըզը տախի 125 ղրշ. օլանագ տը։

Վէ պէհէրանիւսխէսի 40-արմ արաեա սաթըլանագ տը։

Մասիսի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իկանաթը պէհէը սաթը իչին պիրինճի տէֆտա 3 իքինճի տէֆտա, 2 վէ իւչինճիւ վէ սայիը տէֆթալարը սա 1էր ղրշ. ալընանագ տը։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, գէր-օղլանա ցօղրու-եօլա 467 նիւմէրօլու խանէսէ Լէվընթ Հէրընէ Քաղաքէնինաէ կարագան Ս. Փանոսեան իմզինէ կէնտէրիլէճէք տիր։

ԳԻՇԻՆՃԻՅԷՆԷ ՀՐԱՎ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ Օ 1870 ՄԱՐՏ 25 ՉԱՐՇԱՄԲԻՀ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԱԳԻԼ 6 ՆԻՄԷՐՕ 1192

ԻՍԹԱՆԲՈԼ 25 ՄԱՐՏ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԲՐԷՆՍ ԲԻԷՐ ՊՕՆԱԲԱՐԹԸՆ ՄՈՒՀԱՖԷՄԷՍԻ Մանրամասնութիւն 1191 թուականէ ի սկսեալ

Բրէնս Բիէրին, օլ կիւնքի վագտ հագրընտա եազտըղը ժուրնալըն նագլիեէթի, Մ. տը Ֆօնվիէլին նագլիեէթինտէն, պիւսպիւթիւն ֆարգլը պուլունմագտա տը։

Իշթէ անըն տախի սուրէթի,

«Բօշֆօրա պիր մէքթուպ եազտըմ, վէ անըն սուրէթի, պու ախշամ չըգաճագ օլան զազէթալարտա կէօրիւլէճէք տիր։

«Քէնտիսի իլէ պիր տիւլլօեա չըգմագլըղը, Բօշֆօրա թէքլիֆ էյլէտիմ։

«Պու կիւն, սաաթ իքի պուլուգ սուլարընտա, քէնտի օտամտա պուլունմագտա, վէ պիր կէճէլիք էսվագ, վէ էվտէ գուլլանտըղըմ պիր բանթալօն կէյմիշ իտիմ։

«Պիր գաչ կիւնտէն պէրու, չէտիտ պիր նէվաղիլիմ օյտուղունտան, հէքիմիմ պանա պիր վիզիթա վիրմիշ օլտուգտան սոնրա, հէնուզ եաթագտան չըգմըշ իտիմ։

«Դարը խրտմէթքեարլարըմտան պիրիսի, կէլիպ, իքի նէֆիր զաթըն պէնի կէօրմէք իսթէտիքլէրինի պէեան էյլէտի, վէ դարթլարընը պանա վէրտի։

«Մէրգուման զաթլար, Մ. Բօշֆօր թարաֆընտան կէլմիշլէր տիր զանն իտէրէք, գարթլարընը իւզէրինտէքի իսիմլէրէ պագմագըղընը, իչէրի տավէթ օլունմալարընը էմր էյլէտիմ, վէ քէնտիլէրինի կիտիպ պուլմագ իչին, բէք բէք, պիր տագըգատան զիեատէ պէքլէթմէտիմ։

«Սէլամըզ օտասընա կիրտիյիմտէ, օրատա, էլլէրի ճէպլէրինտէ, վէ թահրիգ իտիճի պիր թավրտա պուլունան իքի քիշի կէօրտիմ։

«Պանա կէօրիւնտիւյիւնէ նէզարէն, շարգալարընը չըգարըպ, տէօշէմէնին իւզէրինէ գօյմուշ օլմալը իտիլէր։

«Պէն մէրգումանը թանըմամագտա օլուպ, ասլա էվվէլինանէն քէնտիլէրինի կէօրմիւշ տէյիլ իտիմ։

«Հէման իքիսի պիր աղըզ սէօյլէմէէ պաշլաեըպ —«պիզէ չու մէքթուպ հէվալէ օլունմուշ տուր» տէտիլէր, վէ պիրիսի, զանընմտա գըսսա պօյլուսու, բասգալ Կրուսէ իմզասը իլէ օլտուղու հալտէ, շիմտի կէօսթէրմէքտէ օլտուղունուզ մէքթուպու, պանա վէրտի։

«Շէօյլէ պիր տիգգաթսըզճա, մէքթուպա պաղտըմ, իմզասընը կէօրտիմ, վէ «Բօշֆօր իլէ օլտուղու հալտէ, մէմնունէն տիւէլլեա չըգարըմ, ֆագաթ քէնտի տալղավուգլարընտան պիրիսի իլէ տէօյիւշմէէ բազի օլմամ» տէտիմ։

«Օլ վագըթ, ուզուն պօյլուսու, պանա խիթապէն, վէ հաքիմանէ պիր լիսան իլէ, «էօյլէ իսէ մէքթուպու օգո՛ւ» տէտի։

«Օգուտուտ, սիզ անըն իչին մէսո՛ւլ մու սունուզ» տէյի ճէվապ վէրտիմ։

«Պու սէօյլէտիքլէրիմին իւզէրինէ, մէրգումուզուն պօյլու (Նուար), սօլ թարաֆ եիւզիւմէ պիր եումրուգ ինտիրտի. օլ արտտա, գրսսա պօյլուսունուն տախի, ճէպինտէն չըգարտըղը թապանճա իլէ քէնտիսինի սիլահլատագտա օլտուղունու կէօրտիմ։ Մէրգում, թապանճասընը, անընգա, զէսինի թուրմուշ օլտուղու սօլ էլլինին իւզէրինէ տաեատարագ, խօրօղունու չէքմէէ չաւըշմագտա իտի։

«Պիր իքի ատըմ կէրի չէքիլտիմ, վէ տայիմա ատէթիմտէն օլարագ իւզէրիմտէ թաշրմագտա օլտուղում պէշ պօրուլու պիր բիվօվըր թապանճամը, սաղ թարաֆ ճէպիմտէն տիշարը չէքէրէք, ուզուն պօյլուսունուն իւզէրինէ պիր աթէշ իթտիմ։

«Իքի եախօտ իւչ մէթրօ գատտար, անտէն ուզագ պուլունմագտա իտիմ։ Մէրգում, տէր հալ, արգասընա տէօնտիւ, վէ զաթէն օրատան կէչիպ սէլամըզ օտասընա կիրմիշ օլտուղու, սիլահ օտասը զաբուսունտան տիշարը չըգըպ կիթտի։

«Պունլարընը քեաֆֆէսի, անճագ իքի սանիյէ սիւրմիշ իտի։

«[illegible]

թուգ սանտալիեէսինին արգասընա կէչէրէք, պէնիմ իւզէրիմէ աթէշ իթմէեէ չալըշմագտա իտի։

«Օլ վագըթ, թապանճամը, անընն իւզէրինէ պօշալթտըմ, ֆագաթ զուրշունու բասթ կէթիրէմէտիմ։

«Մէրգում, քէնտի եէրինի թէրք իտէրէք, վէ նիմ սուրէթտէ, եէրէ էյիլէրէք, սէլամըզ օտասընտան, պիլեարտօ օտասընա կիրիլեր օլան գաբուեա տօղրու իլէրուլէտի։

«Պէօյլեճէ կիտէր իքէն, թա եանըմտան կէչտի, ֆագաթ, արթըգ պանա գարշը թէհտիտ կէօսթէրիճի պիր հէյեէթտէ կէօրմէտիյիմտէն, թէքրարէն, իւզէրինէ աթէշ իթմէտիմ. հօղսա, թապանճամընն աղզընա պիթիշիք կիպի պուլունմագտա օլտուղու եէրտէ, անը, էօլտիւրէպիլիր իտիմ։

«Ուզագտան, քէնտի արտը սըրա կիթտիմ։

«Մէրգում, եէմէք օտասը գաբուսունուն գարշըսընտա պուլունան պիլեարտօ օտասընա կիրիր կիրմէզ, արգասընա տէօնտիւ, վէ թապանճասը իլէ, պանա նիշան ալտը։

«Օլ վագըթ, իւզէրինէ պիր աթէշ տահա իթտիմ, ֆագաթ եինէ վուրամատըմ, վէ մէրգում տախի, դաչըպ ղայպ օլտու։»։

«Իշթէ միւթթէհիմ թարաֆընտան օլունան բիվայէթ տախի պու օլուպ, յունվար 10 ունճու կիւնիւ զուհուրա կէլէն մէնզարէտէ, իլք էվվէլ, հարէքէթի չէտիտէյ գանղիսի պաշլամըշ օլմասը թաստիգինին, մուհիմմ մէսէլէսի հագրընտա, Մ. տը Ֆօնվիէլին բիվայէթինէ, քեամիլէն զըտտ պուլունմագտա տը։

«Թահսիլ օլունան մալիւմաթլարտան չու աթիտէքի խուսուսլար մէյտանա չըգմըշ տը։ —Պաղը քիմսէլէր, Բրէնսի վիրտիի վիզիթասընընն վէ թարաֆէյնտէն սէօյլէնէն քէլամլարընն հէր պիր խուսուսլարընը նագլ իթտիքտէ, չու աթիտէքիլէրի իլավէ էյլէմիշ տիր։

«Տօսթում Մ. Վիքթօր Նուար, «Բրէնսին քէնտինէ գարշը չէտիտ սէօյ-«լէյիշլէրինի կէօրտիւքտէ, իլէրի տօղ-«րու կիթտի, վէ օլ վագըթ, իշթէ «անլարընն եա . . . .։

«Զապթիեէնէն պէեանընճա, Մ. տը Ֆօնվիէլ պու քէլամլարը սէօյլէ-տիքտէ, վուրմագ իսթէյէն պիր աաէ-մին հէյեէթի իւզրէ, էլլինի եօգարը գալտըրմըշ տը։

«Մէրգուման չահիտլէր, վագտա, Մ. տը Ֆօնվիէլին, Մ. Վիքթօր Նուարընն, Բրէնսէ վուրմուշ օլմասընը աչքտան աչըղա իդրար իթմիշ օլմատըղընը պէեան իթմէքտէ իսէլէր տէ, մէրգումուն սէօյլէյիշլէրինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, հէր նէ տախի օլմուշ օլսա, Նուարընն, Բրէնսէ վուրմուշ օլտուղու մէյտանա չըգմագտա տը։ Տէյի իլավէ էյլէմէքտէ տիրլէր։

«Մէղքիւր չէհատէթլէրէ գարշը, Օթէյլ տրամասընտան տէր հալ սօնրա, Մ. տը Ֆօնվիէլին, միւֆէթթի, մէպէեանաթլարընն թպգրըզ օլան սայիր նագլիեէթլէրի մէյտանա գօնմագտա տը։

«Պաշլըճա, Մ. Կրուսէյի, վէ Նուարընն նագլ իտիլտիկի տիւքքեան սահիպի Մ. Մօրթէօզ նամ էֆզաճընը, վէ անընն էօմէսինի կէօզլէրի իլէ կէօրէն տօքթօր Սամազընէլի, տինլէմէլիեիզ։

«Պունլարընն իչիւ տախի, Մ. տը Ֆօնվիէլին, «Բրէնս, Վիքթօր Նուարը վուրտուքտան էվվէլ, անընն եիւզիւնէ պիրտէ թօգատ վուրմուշ տուր» տէմիշ օլմասընը, իշիթմիշլէր տիր։

«Հէր նասըլ օլմուշ օլսա, վէ հաթթա, Բրէնսին պէեանաթը, սահիհ մագամընտա գապուլ իտիլսէ տախի, միւմայիլէյհին, գաստէն, Վիքթօր Նուարը վուրուպ էօլտիւրմիշ օլմասը, թաստիք գըլընմըշ տը։

«Հագգանիյէթ, միւսաատէ իտէմէզ քի, վուրուլանընն, իճրայէ քօյմուշ օլաճագ տէրէճէլէրէ վարմըշ օլան պիր հարէքէթի չէտիտէսի իչին, վուրան գապահաթսըզ ատտ իտիլսին։

«Քէզալիք, Բրէնսին, Մ. տը Ֆօնվիէլ իւզէրինէ տախի, իքի տէֆտա աթէշ իթմիշ օլմասը, քեամիլէն աչիքտար պիր հալտէ պուլունմագտա տը։

«Իմտի, Բրէնս Բիէր Նաբօլէօն Պոնաբարթ,

«Պիրինճի, յունվարընն 10 ունճու կիւնիւ, Բարիս—Օթէյլտէ, պէյն էլնաս Վիքթօր Նուար թէսմիեէ գըլընան Իվան Սալմոնու, գաստէն էօլտիւրմիշ օլմասը ճինաեէթի իլէ,

«Վէ մէղքիւր ճինաեէթին, չու աթիտէքի սայիր պիր ճինաեէթ իլէ պէրապէր իճրայէ գօնմուշ օլմասը, եանի,

«Իքինճի, այնի կիւնտէ, այնի սաաթտա, վէ այնի մահէլլէտէ, Մ. Իլրիք տը Ֆօնվիէլի տախի, իսթէեէրէք էօլտիւրմէեէ ճահտ իթմիշ, վէ մէղքիւր

ճահտ ու իգտամբնա , իճբաաթլա պիր պաշլանկըճ իթմիշ , ֆագաթ , անճագ , քէնտի էլինտէ օլմաեան պազը սէպէպ-լէրտէն նաչի , մէզքիւր ճինայէթի իճրայէ դօեամամըշ օլմագ ճիւնհասը իլէ , միւթ-թէհիմ պուլունմագտա տըր ։

«Քէզալիք շու խուսուս տախի վար-տըր քի , մէզքիւր իքինճի ճինաեէթ , պալէատէ թաֆսիլի սուրէթտէ պէեան իտիլմիշ օլան ճինաեէթին արգասընտան իճրա իտիլմէք իսթէնմիշ տիր ։

«Մէզքիւր ճինաեէթլէրին ճէգասը , էվվէլինաէն , ճէգա գանուննամէսինին 2295 ինճի վէ 304 իւնճիւ պէնտլէրին-տէ , մուհարրիր տիր ։

«ԿՐԱՆԻԵՐԻԵ Բրօքիւրէր Ժէնէրալ

28 դիեսեմբեր 1870

Պատէհու , Բրէնսին , իսթինթագը-նա պաշլանմըշ տըր ։

(Պաքը յէտէ Եարը)

Լա-կազէթ տը Գօլօնը զապէ-թասընին պէեանընա նէզարէն , Բըրու-սիատա , թէգատտիւմէ թարաֆկէր օ-լան ֆըրգա , Բըրուսիա բարլամէնթօ-սունա , թէրքի սիլահ իտիլմէսինի թէք-լիֆ իտէճէք իմիշ ։

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի , ասքէ-րիճէ պիւտճէսինի կէրէյի կիպի թէն-զիլ իթմէքտէ , Իթալիա հիւքիւմէթի տախի մէզքիւր հիւքիւմէթտէն իպրէթ ալարագ այնի թարիգէ սիւլիւք իթմէք-տէ տիր։ Պէլճիգատա , իսլահաթլար ճ-բասընա գալդըշմըշ օլան սէրպէսսիյէթ թարաֆկիրլէրի , մէզքիւր ասլա պիր ֆա-յիտէյի մուճիպ օլմաեան մէսարիֆա-թըն թէնզիլինի մանթուպ իթմէքտէ տիրլէր ։ Վիւրթէմպէրկտէ տախի , ա-վամընաս հիւքիւմէթի թարաֆկիրի օ-լան ֆըրգա իքինճի դամարտաեա ամի-տէքի մաէլտէ պիր թէքլիֆնամէ թագ-տիմ իթմիշ տիր ։

տէթինէ թէնզիլ իտէրէք , ասքէրիճէ գանուն ու նիզամաթտա , շիմտիքի ու-սուլին իտարէճէ վէ մալիյէճէ զարար , ու գիեանարընը միւմքին մէրթէպէ խա-ֆիֆլէթէպիլիր օլան թատիլաթ իտիալ իտիրմէսինի էհէմմիյէթսէն ատտ իթմէք-տէ օլուղունու , վէ շիմտիքի պիւտ-ճէտտէ կէօրիւնէն ասքէրիճէ աղրը մէսա-րիֆաթ իչին լազըմ կէլէն մէպլաղը վիր-մէեէ ասլա մէյեալ պուլունմատըղընը հիւքիւմէթէ պէեան պիրլէ , շիմտիքի թէճէմմիւտէ , մէզքիւր արզումիզէ մու-թապէզ թէքլիֆլէր թագտիմ իթմէսի իչին հիւքիւմէթի տավէթէ հիմմէթ իյ-լէմէսի նիեազըմըզ տըր։։

Վէլհասըլ Պավիէրատա վաթանփեր-վէր օլան ֆըրգա , իտարէճէ պիր բըրօկ-րամ նէշր իթմիշ տիր ։ Մէզքիւր բը-բօկրամտա , պիր թագըմ իսլահաթլար-տան մատտա շու ամիտէքի իսլահաթ թէքլիֆ օլունմուշ տուր ։

«Պավիէրա , ադճէ , ադճէ , թէքքար ադճէ իտարէ իթմէք իչին , իլք էվվէլ ֆէվգէլատէ ճահտ ու իգտամ իյլէմէլի տիր , իտարէ իտիլէն մէպլաղլար , Բը-րուսիա հիւքիւմէթի կիպի , ասքէրիճէ պիւտճէյէ սարֆ իթմէյիպ , իլլա ու-ֆագ թէկֆէք պօրճլարըմըզը էտտա իթ-մէեէ թախսիս իտիլմէլի տիր։։

—Ավսթրալիատա Ինկիլթէրրանըն էսկի խարիճի էեալէթի օլան Դամպրիճ շէհրի մէպուսու Մ· Թօրրանս , քէնտի վաթանլարընտա իշլէեճէք էշ պուլ-մաեան պէտապախթարը , չալըշճագ ատամլարտան մահրում օլան խարի-ճի էեալէթլէրէ եօլլաեարագ , Ինկիլ-թէրրատա պուլունան պինլէրճէ պին ֆուղարալարը ադրլանէ սուրէթտէ էք-սիլթմէք մագսատի իլէ թէշքիլ օլուն-մուշ օլան շիրքէթլէրէ մուավէնէթ իթ-սէ էյի օլմազմը տէյի հիւքիւմէթէ սիւ-ալ իյլէտի ։ Մ· Կըլատսթընը , մէզքիւր սիւալէ շէօյլէ պիր ճէվապ վէրտի , «հիւ-քիւմէթ պէօյլէ պիր շէյ եարամազ , շիւնքի պէօյլէ պիր շէյ եափսա , էգօ-նոմի բօլիթիգէ մուղայիր իշլէմիշ օլուր , վէ խուսուսի իլէ քի , ֆագըրլըգ , շիր-քէթի պէշէրիյէճէ (ընկերային) պիր խաս-թալըգ օլուպ , անընը թէտավիսինէ եէրինտէ պագըլմալը տըր»։

Շիւրհէսիզ խասթալըգ նէրէտէ իսկ անընը թէտավիսինէ օրատան պագըլմալը տըր , լաքին խասթալըգը սայիր եէրէ նագլ իտէն մուալիճէլէր իսթիմալ իթ-մէք ֆէնա պիր շէյ օլմազ ։ Ինկիլթէր-բատա պուլունան ֆագըրլարընը օրթա-տան գալգմասը իչին չօղ վագթթա միւհ-թաճ օլուպ , պու կիւնտէն թա օր վագ-թէ տէկին հիսապա կէլմէզ պիր թա-գըմ ինանլար սէֆալէթ ու զարուրէթէ տիչար օլարագ վէֆաթ իտէճէքլէր տիր։

Էգօնոմի բօլիթիգին գանունլարընա բիայէթ օլունմասընա կէլինճէ , կէօս-թէրսինլէր պիզէ էօյլէ պիր գանունամէ քի , պիր մահէլլտէ ֆայիտէսիզ վէ հաթ-թա զարարլը օլուպ , լաքին սայիր պիր մահալլտէ պէօյիւք խըզմէթլէր իտէ-պիլիր օլան քէնտի ազալարընտան պա-ղըլարընա մուավէնէթ իթմէքլէյի պիր շիրքէթէ եասագ իթսին ։

(Գ—ղէէ դ՚Օրէ—)

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

Կէչէն բաղար իրթէսի կիւնիւ , Սատրազամ Ա.ալի բաշա հազրէթլէրի , Ա.վսթրիա սէֆարէթխանէսինէ կիտէր-էրնէսթ վէ Բընիէ արշիտիւգալարա վի-զիթա վիրմիշ տիր ։

Տիւնքի կիւն , մէրգուման արշիտիւ-գալար , պէրատէրլէրինտէ , Ա.վսթրիա-ի պուլունտուղու հալտէ , Տօլմա պաղ-չէ սարաեը Հիւմաեունունա կիտէրէք , Զաթը հազրէթի Շահանէէ վիդիթա վէրմիշլէր տիր ։

—Եարընքի կիւնտէն պէտ իլէ , Վար-նա բօսթասը , Թունա թարիգի իլէ էշ-լէեէճէք տիր ։

—Լէվընթ Հէրըլատա օգունտուղ-ունա նէզարէն , Ռումէլիի հազրէթլէրի , կէչէն բաղար իրթէսի կիւնիւ , ռուհանի վէ միլլէթ մէճլիսլէրինի տա-վէթ պիրլէ , Քիլիսէնին , ֆէրմանը Շա-հանէյի , պիր էյիճէ թաստիդ իթտիք-տէն սօնրա , բաթրիգլիք քիւրսիսինին մալիք պուլունտուղու իմթիեազլարընը իիալալիթմէքտէ օլտուղու իչին անը ըլտտ իթմէքլէյէ դարար վիրմիշ օլտուղունու վէ մէզքիւր մուարազաեը հալլ իյլէմէք իչին , պէր բուհանի մէճլիսէ եէնիտէն միւրաճաաթա մէճպուր օլտուղունու պիլ-տիրմիշ տիր ։

— Կէչէն բաղար կիւնիւ , Ռումէլի աէմիր եօլլարը իչին մախսուս օլարագ , 14 նէֆէր միւհէնտիսլէր թըրիսէթէ վա-բօրու իլէ պուրաեա վասըլ օլմուշլար տըր։ Պուրատա պուլունան էճնէպի միւ-հէնտիսլէրին մըղտարը գըրգա պալիշ օլմուշ տուր ։

— Ռումէլի տէմիր եօլլարը էսհամ-լարընըն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Մարսիլ-եա բօսթա վաբօրույա պուրաեա վասըլ օլաճագլար տըր ։

— Ճէպէլի Լիպանանըն պիր չօղ մա-հէլլէրինտէ չէքիրկէ զուհուր իթտիկին-տէն , Ֆըրանքօ բաչա հազրէթլէրի , մահսուլաթա զայէթ զարարը մուճիպ օ-լան մէզքիւր պէօճէքլէրի , էհալի իլէ պէրաապէր թէկլիֆ իթմէյէ ճահտ ու իգ-տամ իթմէլէրի իչին , քեաֆֆէյի գայ-մագամ վէ միւտիւրլէրէ էմրնամէլէր իր-սալ իյլէմիշ տիր ։

— Կէչէն հաֆթա , միւթէպէր պիր ֆամիլեատէն օլան վէ իքի այտան պէրու-նըշանլը պուլունան գըղըն պիրի , սըչան օթու ալարագ էօմրիւնէ գաստ իթմէք իսթէմիշ իսկ տէ , փէտեր ու վալիտէսի իւսթէ կէլէրէք , մէրգումէյի սահիհ պիր էօլիւմանէն գուրթարմըշլար տըր։

—Կանթատա թապ ու նէշը օլունան Ըսթաա Ժան զազէթասը , շու ամիտէ-քի բարօրթօեու նէշը իյլէմիշ տիր ։

«Շու սան կիւնլէրտէ , զայէթ աղըր պիր մատտէ հազգընտա , Ինկիլիզ հիւ-քիւմէթի իլէ Պէլճիգա պէյնինտէ մէք-թուպլար ալընըպ վէրիլմիշ տիր ։ Մ· Կըլատսթընը եազըն կիւնլէրտէ , իմզա-սը օգունմազ պիր մէքթուպ ախազ իյլէ-միշ տիր - մէզքիւր մէքթուպու եազան , մէզքիւր մէքթուպունտա , շէտիտ թէհ-տիտլէր իթմիշ տիր ։ Շէօյլէ քի , պիր թազըմ շէյլերտէն մատտա , Մ· Կըլա-տսթընը , վարնատան Ռուսճուգա դա-տար իշլեեէն տէմիր եօլ զումբանեասը հազգընտա զապտուլ օլունան թէտապիր իւզէրինէ իսրար իթտիկինտէ , եա պիր գամա իլէ եափսա թապանճա իլէ էօլմէ-յի կէօզէ ալսըն տէմիշ տիր ։ Մէզքիւր մէքթուպ եազըլըպ , Կանտան իրսալ զըլընմըշ տըր ։ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի , մէքթուպու , Լօնտրատտաքի սէֆիրիմիզէ (Պէլճիգա) թէալիմ իտիպ , սէֆիրի միւ-մայիլէյհ տախի , պու սատտէ հազգընտա մալիւմաթ քէսպ իյլէսին իչին , մէզքիւր մէքթուպու հիւքիւմէթիմիզէ իրսալ իյ-լէտի ։ Պուրատա , էօթէպէրի արաշթը-ըլմագտա տըր , լաքին իճբա օլունան քանֆիֆի յի ճահտ ու իգտամաթա բաղ-մէն , մէքթուպու եազան հէնուզ պու-լունամամըշ տըր։։

— Վաշինկթընտա պուլունան Սալ-թանաթը սէնիյէ սէֆիրի Պրազ պէյ հազրէթլէրը , էօսրուպիզատէքի այըն սօն-լարընտա մէզունէն պուրատա պէքլէն-մէքտէ տիր ։

— Պապը ալի , Եաֆատա , եալը-ընը Օսմանլը թէպաալարը իչին մախ-սուս օլտուղու հալտէ , պիր զիրաաթ մէքթէպի քիւշատ իտիլմէսինէ բուխսաթ վէրմիշ տիր ։

—Զաթը հազրէթի Շահանէլէրի , Թօբհանէլի Օղլունտա , Սլթանղատէ-նին գօնաղը արսասը իւզէրինտէ , ալէա պիր քէօշք ինշա իթտիրթմէքտէ տիր ։

Մէզքիւր քէօշք , էօնիւմիզտէքի մայիս աեընտա խիթամբէզիր օլաճագ տըր ։

Զաթը հազրէթի Շահանէլէրի , պու սէնէ , եազըն պիր զըմբընը , մէզքիւր քէօշքտէ կէչիրմէեէ արզու պէեան իյ-լէմիշ օլտուղունտան , քէօշքիւն տէօրթ թարաֆընը կէնիշլէթմէք իչին , ճիվար-տա պուլունան խանէ վէ չիֆթլիքլէր , սաթըն ալընմըշլար տըր ։

Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն , սօղագլա-ըը կէնիշլէթմէք իչին , Թօբհանէլի Օղ-լունտա վագը պիր ճամի իլէ պիր հա-մամ վէ պիր չօղ տիւքքեանլար եըդ-տըրըլաճագ իմիշ ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բաքէ 4 ապրէլ

Գավանին մէճլիսինտէ , գանուն վաղ իթմէքլիք հուգուգ ու սէլահիյէ-թի հազգընտա պիր սիւալ օլունմուշ տուր ։ Մ· Կըրէվի , էհալիսին գուրա-սընա միւրաճաաթ իթմէքլիք ուսուլի , տէսբօթլուգ ալէաթը տըր տէյիպ , պու-նա Մ· Օլիվիէ շէօյլէ պիր ճէվապ վէր-միշ տիր ։ «Պիզ միլլէթտէն , քէմալի սէրպէսիյէթ իլէ թէրթիպ օլունան պիր գանուննամէյի թաստիդ իյլէմէսինի թալէպ իտէճէյիզ , լաքին Գապինէթօ գամարանը ըէյինի թահսիլ իթմէք-սիզին , հիչ պիր շէյ եափմադ իսթէ-մէզ։։ Մ· Բիգար վէ Մ· Ժիւլ Ֆավը , էհալիսին գուրասընա միւրաճաաթ իթ-մէքլիք մատտէսինէ գարշը կէմէքտէ տիրլէր ։ Միւճատէէսին դափանմասը հէր նէ գատտար թալէպ օլունտու իսկ տէ , 4 գուրաեա գարշը 151 գուրա իլէ ըէտտ օլունմուշ վէ եարընը միւճա-տէլէյէ տէվամ օլունտաճագ տըր ։

ԱՎՍԹՐԻԱ

Վիեննա 5 ապրէլ

Ավսթրիա Գապինէթօսու իսթիֆա խտիպ , իսթիֆասը իմբէրաթօր թարա-ֆընտան գապուլ օլունտու ։ Եէնի Գա-պինէթօեու թէշքիլ իթմէքլիք խըզ-մէթի , Գոնթ Բօսթօքիեէ իհալէ օլուն-մուշ տուր ։

ՄԸՍԸՐ ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ

Լոնդրա 4 ապրէլ

Եէնի Մըսըր իսթիգրազը , պուրա-տա խօշնուտսուզլուղու մուճիպ օլմուշ տուր , չիւնքի մէզքիւր իսթիգրազհէր նէ գատտար , խըտիվին մախսուս էմլաք-ըսրը իլէ թէէմին ղըլընմըշ իսկ տէ , 1868 սէնէսի իսթիգրազը շարթլարընա մուղայիր ատտ օլունմագտա տըր ։

ԹԻՒՃԱՌՐԻՅԷ

Բիայամըզըն ահվալի հազգընտա զիքր օլունմաեա չաեան պիր հավատխիմիզ եօգ տուր ։ Կէչէն հաֆթա զարֆընտա , ախազ ու իթալար , ուժումէն տուրկուն պիր հալտէ իտիլէր ։

Օէֆթա մալէրէ ։—Պու արա չօգ դահվէ կէլ-մէտիկինտէն , ֆիեաթլար տիշմիւշ վէ չօգ-լուգ իշ օլմամագտա տըր ։ Բիօ գահվէսի , պիրինճի ճինս , 100 օգգասը , 850–880 ղշ օլտուղու հալտէ , սաթըճըլար թարաֆընտան , ադճէնին թէէտիյէսի չարթընա կէօրէ միւսաատէլէր օլունմագտա տըր ։ Իքին-տի ճինս , 770–800 ղշ , [illegible] ճինս , 670–700 ղշ ։ Մէքքէ գահվէսի , կիթաիքճէ նա-տիրէն պուլունմագտա , վէ բէրէքէնէթ սա-թըշ իլէ օգգասը , 15 1/2–16 1/2 ղշ սաթըլ-մագտա տըր ։ Խարիճէն , էվվէլքի կիպի չօգ տէօյիւմիւշ չէքէր կէլմիշ օլմատըզընտան վէ բիացատա մէվճուտ պուլունան մալ-լէր սաթըլմըշ օլտուղունտան , ֆիեաթլար 3–4 ղշ ։ Իւսթէ գօյմուշլար տըր ։ Ինկիլթէր-բա մալի , պիրինճի ճինս , գանթարը , 247–250 ղշ ։ Հօլանտա մալի , պիրինճի մարգա , 243–244 ղշ ։ Իքինճի ճինս , 240–241 ղշ ։ Մար-սիլեա մալի , 239–240 ղշ ։ Ֆրանսա չէքերի , 3–5 քիլօկրամլըգ քէլլէսի , 285 295 ղշ ։ Բի-բինճ ֆիեաթընճա պիր թէպլատիւլաթ վա-գը օլմաեըպ , ֆիեաթլար տախի իւսթէ գօյ-մուշ տէյիլլէր իսկ տէ , պունու իլէ պէրա-պէր սուհուլէթլէ չօգ մալ սաթըլմագտա տըր։ Միլան բիբինճի , պիրինճի ճինս , 100 քիլօկ-ըամըգ թօրպասը , 45–48 ֆր։ Խթալեա մա-լի , պիրինճի ճինս , 38–39 ֆր։ Իքինճի ճինս , 36–37 ֆր։ Հինտիսթան մալի , 170–175 ղշ։ Մըսըր բիրինճի բիացատա չօգ եօգ վէ օգ-գասը տախի , 3 1/8–3 3/4 ղշ սաթըլմագտա տըր ։ Բօմ իշթիհարլէ իսթէնմէքտէ օլուպ , Ինկիլթէրրա մալի , 8–8 1/2 կալօնու պիր ա-տէտ Օսմանլը լիրասընա , վէ Ամէրիգա մա-լի , 10–10 1/2 կալօնու , քէզա պիր ատէտ Օսմանլը լիրասընա սաթըլմագտա տըր ։ Ա-մէրիգա կազը , սանտըզը , 105–110 ղշ։ Պի-պէր , օգգասը , 7–7 1/2 ։ Գուրու գարանֆիլ 5 1/2–5 3/4 ղշ։ Քէպապիյէ 4 1/2–5 ղշ։ Թարչին , իյի ճինս , 23–25 ղշ։ աչաղը ճինս , 16–17 ղշ։ Պէնկալ մազբսը , 130–150 ղշ։ Մատրաս մա-լի , ճինսինէ կէօրէ , 80–100 ղշ։ Գըրմըզ է-յի ճինս , 55–60 ղշ։ աչաղը ճինս , 40–45 ղշ։

Մէսքէ։ – Գալայ , գանթարը , 800–820 ղշ։ Բարիա էքսէրի , 50 քիլօկրամըզ պարի-լի , 86–87 ղշ։ Տէօյիւլմէմիշ գուրշուն , գան-թարը , 145–150 ղշ։ Եաբրագ գուրշուն , օգգասը , 4 1/2–4 3/4 ղշ։ Ճինքօ , 100 օգգա-սը , 105–108 ղշ։ Եաբրագ պաղըր , օգգասը , 13–14 ղշ։ Զէլիք , սանտըզը , 190–210 ղշ։ Պէլճիգա գօլ տէմիրի , գանթարը , 90–92 ղշ։ Ինկիլթէրրա գօլ տէմիրի , 59–60 ղշ։ Էքսէր իչին տէմիր , 65–70 ղշ։ Թէնէքէ , 2 սան-տըզը , 280–290 ղշ։

Մէ-Ռիէնէվէյ. – Սիպիր եաղը, օգգասը, 12 1/2–13 ղշ. Ռուսիա չէվրիլի, 7 1/2–8 ղշ. Խավեար 26–28 ղշ. Ֆրանսա վէ Պէլճիգա ըսբարմաչէթ մումու, 9 1/2 քիլօկրամլըգ սանտըղը 88–90 ղշ. 10 քիլօկրամլըգ սանտըղը, 92–94 ղշ. 11 քիլօկրամլըգ սանտըղը 102–104 ղշ. Վիէննա մալի, պիրինճի ճինս, օգկասը 17–18 ղշ. Ատի չայ, օգգասը 23–26 ղշ. ալէա ճինս, 65–75 ղշ. Ինկիլթէրրա նըշասթասը, սանտըղը, 180–190 ղշ. Ֆրանսա մալի, օգգասը, 4 1/2–4 1/2 ղշ.

Զէրէն Է-ՇԸ. – Եէնի մահսուլէն օլարագ ազ մալ կէլմէքտէ օլտուղու սէպէպինտէն, ֆիեսթալար եիւքսէք թութուլմագտա տըր. Միտիրլի, Էսրէմիտ, վէ Այվալը մալի, օգգասը, 7 1/2–8 ղշ. Մուտանեա մալի, 8–8 1/2 ղշ. Սազըզ մալի 10–10 1/2 ղշ.

Մաթէ-էօվ-ըչ-. – Զաթէն մալիւմ օլան ֆիեսթալէ, նիզամընտա իչ օլմագտա տըր. Ալթըայ զարֆընտա թէալիմ օլունմագ իւզրէ, վէ ֆըչըսը, 27 է օլտուղու, վէ պուրատա օլունաճագ մէսարիֆաթ ստթըն ալանըն իւզէրինտէ պուլունտուղու հալտէ, 17 պին ֆըչը Նիու Գասթէլ մալի իչին պիր Ինկիլիզ էվի իլէ Շիրքէթի խայրիեէ գումբանեասը պէյնինտէ պիր զոնթրաթ իմզալանմըշ տըր. Բիացատա պու կիւնքի օլան ֆիեսթաթ աթիտէ պէեան օլունուր. Նիու Գասթէլ մալի, մաղազատա, 31/6–32, կէմիտէ, 28–28/6. Գարտիֆ մալի, մաղազատա, 31–31/6. կէմիտէ, 28–28/6. Թրուուն վէ Լիվերբուլ մալի, 22/6–24.

Ո-ն. – Ազ մալ կէլմէքտէ, վէ ֆիեսթալար տախի՛ էյի թութուլմագտա տըրլար. Պուրա տէյրմէնլէրինտէ իչիլմիշ մալ, իւչիւնճիւ ճինս, 120 օգգալըգ իքի թօրպասը, 235–240 ղշ. տէօրտիւնճի ճինս մալ, 215–225 ղշ. թունա մալի, պիրինճի ճինս, 120 օգգալըգ իքի թօրպասը, 255–260 ղշ. իքինճի ճինս, 240–245 ղշ. իւչիւնճի ճինս 215–225 ղշ. Օռէսա մալի, պիրինճի ճինս, 62 օգգալըգ թօրպասը, 120–130 ղշ. իքինճի ճինս, 110–115 ղշ. իւչիւնճիւ ճինս, 105–110 ղշ.

Պո-ղոյ. – Ազ մալ կէլիպ, վէ վիացատա, իհթիեաճաթը մահէլիկէ իչին քիֆայէթ իտէճէք գատար մալ պուլունմամագտա տըր. Մալ պուլունմասըդր սէպէպինտէն, Ագռէնիզ ճէզիրէլէրինտէն պազըլարը վէ պաշլըճա Սիւրիեա դըրելարը թարաֆընտան օլունան սըփարըշլար իչրա օլունմամըշլար տըր. Եվրոպատան տախի սըփարըշլար վար իսկ տէ, չիմտիքի հալտէ, իչրա եթմէք միւմքինսիզ տիր. Մէզբիւր սէպէպլէրէ մէպնի, ֆիեսթալար եիւքսէք թութուլմագտա տըրլար.

Ազոֆ սէրթ պուղտասը քիլ.			32–33	ղրշ.
Պէսարապիա	»	»	31–32	»
Թունա	»	»	30–31	»
Անատօլու	»	»	27–28	»
Ռումէլի	»	»	28–29	»
Թունա եումշադ պուղ.		»	27–28	»
Ռումէլի	»	»	28–28 1/2	»
Թունա զոգօրզու		»	14–14 1/2	»
Անատօլու	»		» 13 1/2–14	»
Թունա արբասը		»	12 1/2–13	»
Ռումէլի	»	»	13–13 1/2	»

Մէվճուտ պուլունան մալ. պուղտայ, 30–35 պին քիլէ. Արբա, 15–20 պին քիլէ. Գօզօրզ, եօզ.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

Գալաթա 4 ապրիլ

Իքի կիւն զարֆընտա, հէր նէ գատար Ֆրանսըզ ֆօնտօսու պիր ֆրանք տիւշմիւշ, վէ պիղիմ ֆօնտօլար տախի, խուսուսի իլէ էսհամը Ռումումիեէ, 51 1/4 ղշա գատար իներ տէյի մէմուլ օլունմամիշ իսկ տէ, պունուն մուղայիրի օլարագ, պօրսա 51 1/2 ղշա աչըլմըշ վէ պու ախշամ, ղայէթ գավի օլտուղու հալտէ, 51 3/4 ղշա գաբանմըշ տըր.

Սէհիմէր վէ սայիր ֆօնտօլար իւզէրինէ չօգ իշ օլմագտա տըր. Սօսիէթէ ֆէնէրալ սէհիմլէրի, բէշինան, 4 լիրա, վէ պիր այ վատէ իլէ օլտուղու հալտէ, 4.3.40 լիրա պաշ իտէյօրլար.

Դըրէտի ֆէնէրալ Օթօման սէհիմլէրի, պիր ազ տիւշմիշ օլուպ, պու կիւնքի կիւն բէշինան պիր լիրա 8/40, վէ պիր այ վատէ իլէ օլտուղու հալտէ, պիր լիրա 11/40 պաշ իտէեօրլար. 1869 իսթիգրազը գուբօն քէսիք, 307 ֆր. Ըրբօր, 4–4 1/2/40.

Եվրոպա իւզէրինէ չէքիլմիշ չօգ քեաղըտ պուլունտուղունան, գամպիոլար ազաճըգ տիւշմիշլէր տիր. Լօնտրա իւզէրինէ չէքիլմիշ գամպիօ, 109 1/2–110 1/2. Բարիս իւզէրինէ չէքիլմիշ գամպիօ, 22 90–23.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բօմբոտա մահպուս իտիլ'ն Սուքիաս վէ Գասպարէան գերասպայ ատալար, Ֆլօրանսատաքի սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի Ռիսթէմ պէյ հազրէթլէրինէն սայու հիմմէթի իլէ սալը վէրիլմիշլէր տիր.

Պէյրիկթաշ 23 մարտ 1870

Թաղիս առաջնորդ Գերը. Խորէն սրբազան եպիսկոպոսը որ ինչպէս անցեալ կիւրակէ օրը՝ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մերթ ընդ մերթ կրած հալածանքներէն մինչեւ յարդ կանգուն եւ անխախտ մնալը՝ բոլոր ժողովրդեան քարոզեց. այս անգամ ալ ըստ բաղձանաց ժողովրդեան յառաջիկայ կիւրակէ՝ որ է մարտ 29 ժամը 9ին Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ Սթոռոյն յաղթանակացը վրայ պիտի խօսի. ուստի կը խնդրէնք որ ազգուտ թերթերնուդ միջոցաւ հրատարակել բարեհաճիք.

* * *

Ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ թաղական խորհուրդ տախի, այնի արզուտա պուլունմագտա խմիշ.

. . . խմբագիր

Նարլը գաբուի վարժարանաց Հոգաբարձութիւնս Սամանթիոյ Հայկ. ընկերութեան Ցնօրէն ժողովոյ ձեռամբ թատրոնի եւ լարանի հասոյթներէն ընդունեայ 448 1/4 ղշ. զոր Հոգաբարձութիւնս թաղիս վարժարանաց դասապրքեր գընելու յատկացուց, եւ որուն համար վարժարանաս աշակերտաց կոդմանէ մեր խորին շնորհակալութիւնը կը խնդրեմք որ հրապարակաւ յիշեալ ժողովին յայտնել բարեհաճիք.

Մնամք խորին յարգանօք,

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան

23 մարտ 1870 Գանձապետ

Նարլը գարու խորով Ց. Թօփանէլեան

Ի Կարին 12 մարտ 1870.

. . . Տէր.

Ազգային դպրոցներու յառաջադիմութեան բերկրալի լուրը բոլոր ազգայնոց ուրախութիւն կը պաճառէ, վասն որոյ այսպիսի ուրախութիւն առթող լուր մը Ձեզ հաղորդելու կը փութամ, որ տեղի ունեցաւ բարձր Հայոց Կարին քաղաքին մէջ. Քաղաքիս Արծնեան դպրոցի աշակերտաց քննութիւնը եղաւ, ամսոյս 2, երկուշաբթի օրէն սկսեալ, յառաջուընէ յատուկ տոմսակաւ հրաւիրեալ էին թէ ազգայնոցմէ եւ թէ հռոմէական ազգայնոցմէ բաւական անձինք. երկուշաբթի օրէն մինչեւ հինգշաբթի օրն հայերէնի, թուաբանութեան, սրբազան Պատմութեան, եւ ազգային պատմութեան հարցքննութիւնն եղաւ. իսկ ուրբաթ օրն հրաւիրուած էին քաղաքիս վսեմ բարձր կուսակալն իր բոլոր պաշտօնակիցներովն, ժամը վեցին, բարձր կուսակալն, մի ֆէլթիչ հիւքեամն, միւ թէսարրֆ փաշան եւն. շատեր դրան պաշտօնակալներէն, Յունաց Արքեպիսկոպոսն իր ազգային երեւելիներով, հռոմէական Հայոց ազգապետներն, այն օրը տաճկերէնի գաղղիերէնի եւ թուաբանութեան քննութիւնն եղաւ. բոլոր աշակերտք յաջող պատասխանատուութեամբ գոհ ըրին բոլոր հանդիսականք, որով դպրոցին Արժ. Ցնօրէնը եւ բոլոր դասատուք գովութեան արժանաւոր են. դպրոցիս այս անգամի քննութիւնը մանրամասն նկարագրելն կ'սպասեմք յաջող գրիչներու, մեք համառօտ մը յիշելով առ այժմ, կը պատրաստուինք քննութեանց արդիւնքն ճշմարտապէս գրել.

Քաղաքէս երկու ժամ հեռի Թուանջ գիւղն ունի իր մէջ երեսուն տան չափ Հայ ժողովուրդ, եօթանասուն տունէն աւելի տաճիկ ժողովուրդք, այս գիւղի Հայերն միշտ չարաչար կը նեղուին իրենց դրացի տաճիկներէն, (թէ եւ ամէն գիւղի Հայերն ալ այս վիճակին մէջ են) քանի քանի անգամ եկեղեցւոյ դրանը եւ որմին վրայ շինուած խաչ քարերուն վրայ աղբ զարնելով ապականեր են եւն. եւն. ամսոյս 8ին կիւրակի երեկոյեան ժամերգութեան ատեն տասնի չափ տաճիկներ իրենց սովորականին համեմատ եկեղեցւոյ դրանը քով կը շարուին եւ ամանք ալ դրան սեմին քով կը կանգնին, Հայ մը խընդրելով կըսէ թէ, դոնէն քիչ մը հեռի կենք այս տեղ աղօթատեղի է այր եւ կին կը մտնան, դեռ խօսքը բերանը Հայը կառնեն ձեռք կ'սկսին ծեծել, խեղճ Հայը անոնց ձեռքէն ազատելու համար եկեղեցին կը մտնայ. տաճիկներն բրնբով կը լեցուին եկեղեցւոյ մէջ չարաչար հայհոյելով կ'սկսին հանդիսղողին ծեծել ժամերգութիւնը կը դադարի, այր եւ կին լալագին աղաղակներ ձգելով եկեղեցիէն դուրս փախչելով տուները կապաստանին. եկեղեցին կը գոցուի, գիւղին քահանայն քանի մը ժողովրդով եկեղեցւոյն բանալին հետերնին քաղաք կուգեն գալ եւ բողոքել. յիշեալ տաճիկներն նորէն ասոնց վրայ յարձակելով կը ծեծեն եւ չեն թողուր քաղաք գալու, խեղճ գիւղացիք գիշեր ատեն ուրիշ հեռաւոր ճանապարհով գաղտագողի քաղաք կուգան, եւ Առաջնորդին իմացուցին. Ս. Առաջնորդը անմիջապէս կառավարութեան հաղորդեց այս եղելութիւնը, կառավարութենէն մարդ գնաց տաճիկներն բերին քաղաքս, կը յուսամք վսեմ ընդհանուր կառավարիչ բարձր կուսակալիս արժանաւոր պատիժներ կը տնօրինէ այսպիսի չարագործաց. խեղճ Հայեր մինչեւ անդամ եկեղեցւոյ մէջ իրենց Աստուածը պաշտելու ազատ չեն, այն ալ կարինէն երկու ժամ հեռի գիւղի մը մէջ, հապա հեռաւոր տնկիւններու մէջ ինչեր չեն գործուիր.

Հրաչեայ.

Շու պալէատէրի մէքթուպտա նագլ իտիլէն վագա, նէ գատար Լսէֆէնկիզ իսէ, պուլնտան պէօյլէ վուգու պուլմամասը իչին, թութուլան թարիգլէրին, էսասլը վէ գուվվէթլի օլմամասը, օնտանտա զեեատէ շահանը թէէսսիֆ տիւր. շէօյլէ քի, Հիւրիւմէթի սէնիյէ թարաֆընտան, կէրչի, նիւզէրճէ տէֆա, էօյլէ էտէպսիզլիքլէրէ ճիւրաթ իտէնլէրին ճէզալարը վերիլմէսի, նիւզէրճէ տէֆա էմրու ֆէրման պույրուլմագտա տըր, լաքին, լաեբգրայա իճրասընդն հէր վագթ կէօրիւլէմէտիկի շէօյլէ տուրսուն, եալընըզ միւճազաթ իլէ, պիր էհալինին, քէնտի քէսթիւլիյինտէն վազ կէչմէյէճէկի տախի, պինլերճէ սէնէլիք թէճրիպէ իտիլմիշ պիր սահլիք տիր. պիղիմ իտտաա վէ իմանըմըզ պու տուր քի, էտէպսիզլերին էօնիւնիւ ալմագլըգ, պաշգա տիւրլիւ օլմամաբզ, իլա թէրպիյէ իլէ օլապիլիր, վէ թէրպիյէտէ մէքթէպլէր քիւշատիյլէ օլապիլիր. իմտի ճանիպի հիւքիւմէթի սէնիյէտէն, սէրիան, հէր շէհիր վէ քէօյտէ, պիլա իսթիսնա, մէքթէպլէր քիւշատ իտիլէրէք, պիր թարաֆտան ուլում ուֆիւնուն, վէ տիկեր թարաֆտան տախի, միլք ու վաթան դայրէթ վէ մուհապէթի, վէ ինսանիյէթ ու մէտէնիյէթ, վէ միւսավաթ վէ ատալէթ էսասլարը վէ տույղուլարը թէտրիսինէ հիմմէթ դըլընմալը տըր.

Եւդոկիա 26 փետրվար 1870

. . . Խմբագիր.

Քաղաքիս ազգային գործոց նկատմամբ Ձեր պատուական լրագրոյն մէջ շատ քիչ անգամ տեղեկութիւններ կարդալով, պարտք կը համարիմք մեզ երբեմն կարեւոր լուրեր Ձեզ հաղորդել, վստահ ըլլալով որ գաւառական ազգայնոց խեղդուկ ձայնը Ձեր ազդօգուտ Մանղումէի միջոցաւ լսելի ընել տալու շնորհքը չէք զլանար.

Դժբաղխաբար այս առաջին անգամ ցաւալի լուրեր ունիմ Ձեզի հաղորդելու. Քաղաքիս ուսումնարանը որ Սուքիասեան եւ Սէֆէրեան էֆէնտիներուն ձեռքը վիրատին բացուած էր, դարձեալ իրենց շնորհիւը գոցուելու վիճակին մէջ կուգան ձգել. Դասատուն դպրոցէն հրաժարեցնել ուզեցին մի միայն այս յանցանքով որ տեղւոյս Անձնուէր ընկերութեան մէջ առենապետութեան պաշտօն կը վարէ. բայց տարուան մը համար պայմանագրութիւն տուած ըլլալուն պատճառաւ չը կրցան իրենց փափաքին հասնիլ. երբ որ կարող չեղան դասատուն հանելով դպրոցը գոցելու, հիմա ալ կաշխատին աշակերտները դպրոցէն արտաքսելու. անոնց յառաջադէմներէն մէկ երկուքը յանցաւոր դատելով դպրոցէն դուրս ճամբեցին, մէկ քանիներն ալ Ս. Ոսկեան ուսումնարանէն հանելով, Ս. Յովակիմայ եւ Աննայի վանուց ուսումնարանը փոխադրեցին. Դպրոցին ընդհանուր կառավարիչ Պ. Սողոմոն Յովսէփեանն ալ հրաժարեցուցին երէկ, Անձնուէր ընկերութեան մէջ առենադպրութեան պաշտօն վարելուն համար. Նոյնպէս նախակրթարանի դասատուաց ալ խմացուցեր են որ փետրվար ամսէն անդին իրենց ամսական չը պիտի վճարուի, հետեւաբար նախակրթարանն ալ այս օրերս գոցուելու վտանգին մէջն է. խեղճ մանկտին թող եւր կեանքը փողոցներուն մէջ թափառելով անցունէ.... Այս բոլոր արարուածներուն մէջ՝ դպրոցին նախկին դասատու Պ. Կ. Ընկուզեանը բաւական մեծկակ դեր մը կը խաղայ Ռոտէնի կերպարանքը մտած. եւ այս Ընկուզեանը՝ որ դպրոցը հրապարակական ժողովի մը մէջ ամբաստանուեցաւ թէ դպրոցին աշակերտքը անբարոյականութեան կառաջնորդէ ու զինքը արդարացընելու քաջութիւնը չունեցաւ, այս անձը կըսենք, վանքին ուսումնարանին տնօրէն կարգուած է հիմա Սուքիասեան Յովհան էֆէնտիին ազդեցութեամբը. Բոլոր քաղաքը յուզման մէջ է այս բրոնարարութեանց պատճառաւ եւ ազգային մեծագոյն յեղափոխութիւն մը կը յուսացուի, որուն հետեւութիւնը պիտի ըլլայ անշուշտ տեղւոյս եռապետական իշխանութեան անկումը.

Անձնուէր ընկերութիւնը հոս տեղուստիկ հալածանաց ենթակայ եղած է էֆէնտիներու եւ մէկ քանի աղաներու շնորհիւ, բայց այդ հալածումը ուրիշ բանի չծառայեց, բայց եթէ ընկերութեան աւելի եւս զարգանալուն, որովհետեւ մէկ քանի շաբթուան մէջ անդամոց թիւը 147էն 360ի բարձրացաւ. եւ կեդրոնատեղին ալ՝ որ է Ոսկանեան վարժարանը, ամէն կիրակի 5–600ի չափ ժողովուրդ էր հաւաքուի հիմա ատենախօսութիւն լսելու համար. Ընկերութեան Ցեսուչը քանի անգամ Առաջնորդարան կանչեցին արգիլելու համար որ կիրակնօրեայ ժողովներուն մէջ ճառախօսութիւն չըլլայ. բայց հարկ եղած պատասխանները ընդունելով լռեցին,

. . . Խմբագիր, ահա այս անգամ ալ ակներեւ կերեւի Ձեր քարոզած այն ճշմարտութիւնը թէ ժողովուրդը իր փրկութիւնը էֆէնտիներու ձեռքէն ակընկալելու չէ, վասն զի եթէ ժողովուրդը իր դպրոցը ինքը կառավարէր ու տարեկան 60 լիրայ նուէրի մը համար էֆէնտիներու ձեռքը չը յանձնէր զայն, այս ցաւալի կացութեանը մէջ չէր գտնուեր. ցաւալի է արդարեւ որ եօթն եկեղեցի եւ երկու վանք սնուցանող Հայաշատ քաղաք մը մէկ դպրոց մը ունի միայն եւ անոր համար ալ հարկ եղած խնամքը չը տարուիր. Այս մասին Առաջնորդ Ս. Հայրն ալ պատասխանատուութենէ ազատ չի համարուիր.

Քաղաքիս մէջ հանրագիր մը շրջաբերութեան ելած է որով պիտի խնդրեն Ամեն. Ս. Պատրիարքէն որ հարկ եղած պաշտօնական հրահանգը դրկէ, առ որ անկ է, ժողովրդին քուէովը օրինաւորապէս ազգային ժողով մ'ընտրելու համար.

Առ այժմ կը վերջացուցնեմ նամակս, Պոլսեբնակ Եւդոկիացւոց ուշադրութիւնը հրաւիրելով այս կէտերուն վրայ եւ խոստանալով որ հետզհետէ պատահած ազգային գործերուն վրայով համառօտակի տեղեկութիւններ Ձեզ հաղորդեմ.

Մնամ եւայլն....

Մ. Լուսինեան.

Կէտիք-փաշա 17 մարտ 1870

. . . Խմբագիր,

Կը խնդրեմ որ ներփակեալ ծանուցումն ձեր ազգօգուտ լրագրոյն միջոցաւ հրատարակել բարեհաճիք։

Ծանուցումն

Ի դիմաց ցանձնաժողովոյ օժանդակ ընդերցասիրաց ընկերութեան, պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ՝ ամսէ մ'ի վեր է որ Կէտիք-փաշայի Ս Յովհաննէս եկեղեցւոյն մէջ ամեն կիրակէ ժամը 5 ½ էն մինչեւ 9 ½, Թաղիս ազգասէր ուսուցիչնակաց շնորհիւը այլ եւ այլ լեզուաց եւ ուսմանց վրայօք ձրի դասախօսութիւն կըլլայ եւ պիտի ըլլայ այսուհետեւ շարունակ. նամանաւանդ կարօտելոց նոյն մասին պիտոյքը ձրի պիտի հոգացուի. ուստի յաւսով ենք որ կը յաճախեն փափաքողները վերոյիշեալ միջոցներուն։

Ատենապետ

Տէրոն Ն. Ճէպէրեան

ԻԼԱՆԱԹ

ԶԻՒՐԻՒՔ ՏԻՇԼԷՐ

Տիշ չէքմէք պարպարճա պիր ամէլիեաթ տըր։ չիւնքի պու կիւնքի կիւն, չիւրիւք տիր տէյերէք չըզարըլան քեաֆֆէյի տիշլէր տիւզէլիպ գուլլանըլատիլիր։

Զիւրիւք պիր տիշի իլք եվվէլ սաղալթմալը վէ պատէհ տէլիլ քի տիշլէրի սիեանա՝ տըրըպ չիւրիւթտիրէն ալէաթլարիլա ալթուն եախօտ բըլաթին ի է տօլտուրմալը տըր։

Պիր տիշ էյի տօլմուշ օլտուդտա, էօմբիւնիւն սօնունա դատար գուլլանըլապիր։ Էկէր պաղէն տիշ պօշալըր իսէ, սէպէպի տիշի տօլտուրան տիշճինին ճէհալէթ վէ չօլփաղլըղը տըր։

Իքի սէնէտէն պէրու իսթանպօլտա տիշճիլիք սանաթընը իճրա իթմէքտէ օլան տօքթօր Տօրինիի, 20 սէնէ Բարիստէ բըրաթիգա իթմիշ տիր։ Իսթանպօլտա մէրդում տօքթօրտան մաատա տիրլօմասը պուլունան տիշճի եօգ տուր։ Յօքթօր Տօրինիիէր կիւն ալաֆրանկա սաաթ օն պիրտէն պէշէ գատար Պէյօղլուտա Ամալը-Մէսճիտ սօգաղընտա վագը 13 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ խանէտէ պուլունուպ, կէլէն միւշթէրիլէրի գապուլ իտէր։

Օն սէքիզ սէնէ Բարիստէ տիշճիլիք սանաթընը իճրա իթմիշ օլտուղու հալտէ, պու կիւնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան տօքթօր Տօրինիինին պիրատէրի տախի, հէր կիւն ալաֆրանկա սաաթ 8 տէն 5 է գատար Իսթանպօլտա Քէօբրիւ պաշընտա Ինթիսարն գարշըսընտա պիր մաղազատա պուլունուպ, կէլէն միւշթէրիլէրի գապուլ իտէր։

——— ———

Տէնիզ վէ գարա թարիգի իլէ իրսալ դրըլնան մալլէրի սիկուրթա վէնագ իտէն Ղատէժատանամ Ալենբէթըրսպուրկ դումբանէասը, Տէր սաատէթտէ պիր Ա. ճէնցիա աչմըշ օլտուղունու էհալիյէ պիլտիրիր։ Մէզբիւր Ա.ճէնցիա, ալաֆրանկա ապրիլ 1 տէն իշ իթմէկէ պաշլամըշ տըր։

Պու պապտէ մալիւմաթ ախղ իթմէք իսթէյէնլէրին, Իսթանպօլտա Զինիրի խանընտա Ն, 3 օտաեա, վէ Գալաթատա Բէրշէմպէ Փազարը սօգաղընտա Սաաթճը խանընտա 22 նիւմէրօլու օտաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

ՄԷՍՈՒՐ
ՃԻՕՎԱՆՆԻ ՊԱՎԱՍԹՐՕ

ՍԱՁԱՐԱ ԳՈՒՎՎԷԹ ՎԷՐԻՃԻ ՔՕՔՈՒԼՈՒ ՄՈՒԱԼԻՃՂ

Շիմտիյէ գատար լճատա օլուռնան մուալիճէ լէլտուէն հիչ պիրիսի պաշտա սաչ օրմանան եէրլէրինտէ, էյէր պաշ տէրիսինտէ օլան տէօքիւլմիւշ սաչլարըն քէօքլերի չիւրիւմիւշ իսէ, սաչ հուսուլէ կէթիրէմէզ տիր. իրքին, էյէր քէօքլէր չիւրիւմէմիշ իսէ, Վ.ԻՒՕՐ նամ բոքուլու սաչ սուեու, չօգ տէֆա աղ վագրէթ զարֆընտա կիւզէլ սաչ հուսուլէ կէթիրէճ.ք տիր։ Եալնըզ պիր գաչ տէֆա պումուալիճէտէն պաշա սիւրմէքլէ, գուվվէթսիզլենմէյէ, վէ պէյալանմանա, վէ տէօքիւլմէյէ մէյեալ պուլունան սաչլարա չօգ գուվվէթ վէ փարլագլըգ վէրիպ, ասլը բէնկինէ կէթիրէպիլիր, վէ տէօքիւլճէք օլան սաչլարը տախի գուվվէթլէտէրէք, պաշտա սաչլարը չօղալմըր։

Իշ պու մուալիճէ պէյազ օլտուղունտան, էսվապը ասլա լէքէ էթմէզ, վէ կիւզել քօքուլու օլուպ, հէր կիւն սաչ եաղը եախօտ փոմատա գուլլանմահա ալէթի օլանլար, պիր թագըմ զարարը եաղլար, վէ փոմատալարըն եէրինէ, մէզքիւր քօքուլու սուտան գուլլանուալար քէնտիլէրինէ մէնֆատթը օլուր։

Մէզքիւր սու էհվէն ֆիյաթէ սաթըլըր։ Ասիթանէտէ, Գալաթատա Ս Մ. Մինասեանընն Ամէրիգան մաղազասընտա։

———

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Միւմսիլէյէ տօգթօր Պէյ օղլուտա ինկիլեզ սէրայը գարուտու տիվարը սըրասընտա Համմալ պաշը սօգաղընտա վագը 68 նիւմէրօլու խանէսինտէ, բազար իրթէսի կիւնլէրի, սաաթ պէշտէն օնա գատար, թէքրարէն խայրաթ պագմահա պաշլամըշ տըր։

———

Ղէմրէր, Ֆրանսա, Զէնէրէր, Ինգլիտ, Գաուէ, Պէլճիգա, Իսբանիա վէ Թէրբէր հէրէ. 800,000 700,000. 600,000. 500,000 400,000. 300,000. 200,000. 100,000. ֆրանք էրանք, վէ 30 էնէրէն 60 էնէրէ քարար վարէլէրի պուլանան էնրիէրդ սէհէմ բէնանէրլարը պէյնէ Դերէճ դէքօզ էրէսա։

Մէզքիւր իսթիգրազ պիլէթլէրի հէր աշէքիլիրլէր։

Դէզա, Օսմանլը հիւքիւմէթի իսթիգրազլարը եանի, Էսհամը Ումումէյէ, 1865, 1863 1869 սէնէլէրի իսթիգրազլարը, Սօսիէթէ Ժէնէրալ Օթօման վէ Դրէտի Ժէնէրալ Օթօման սէհիմլէրի տախի պուլունուր։

Մէզքիւր մէրքէզի տէբօղիթօ, հէր գանի հիւքիւմէթին օլուր իսէ օլսուն, գազանան պիլէթլէրինի բազօնթօ իտէր։ 10. 20. 40, 60, 100 200. 300. 400. 500 ֆրանք վէրիլէրէք պիր պիլէթ սաթընն ալընտրգտա. պիլէատէ պէեան օլուռնան ճէսիմ մէպլաղլարտան պիրիսի գազանըլապիլիր վէ գազանմատրը հալտէ, սաթընն ալընան պիլէթ ուֆագ պիր ըզօնթօ իլէ սաթըլապիլիր։

Փետրվար 15 տէ չէքիլէճէք օլան Սաքսօնեա պիլէթլէրի, պիր տէֆա չէքիլիշ իլիչին իթիպարը օլտուղու հալտէ, 23 դրչա սաթըլմազտա տրը։

Պինաէն ալէյհ, պալէատէ պէեան օլուռնան պիլէթլէրտէն սաթընն ալմագ իսթէեէնլէրին, Եվրոպանընն քեաֆֆէյի իսթիգրազլարընն գօմիսիօնճուսու պուլունան Ժ. Տ. Ճանէթօնուն Գալաթատա Մի. Նիսիրալիթ խանը իթթիսալինտէ վագը 16 Ն. իլէ մուրագգամ մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

———

ԷՎԱԼԻՆԱ ԲՕՄԱՏԱՍԸ

Մէզքիւր բօմատա սաչլարընն տէօքիւլմէսինի մէն իթիտիքտէն մաատա սաչլարա պիր կիւզելլիք վերիր օլուպ, խասթալրգ վէ եախօտ իսթիսարլրգ սէպէպինտէն սաչլարընը գայպ իթմիշ օլանլար իչին չիմտիյէ գատար իճատ օլունան իլաճլարընն պաշլրճասը տրը։

Էվալինա բօմատասը ազ վագրէթ զարֆընտա սաչլարընն տէօքիւլմէսինի մէն իտիպ, քէօքլէրինի գուվվէթլէթտիրիր վէ սաչլարա քէնտի էվվէլքի բէնկլէրինի քէսպ իթտիրիր։ Ազ վագրէթ զարֆընտա սաչլարընն ուզանմասը իչին մէզքիւր բօմատա իլէ սագալ վէ սաչ իչին մախսուս օլան բօմատա իսթիմալ օլունմալը տրը։ Մէզքիւր իլաճլարը պիր իքի հաֆթա իսթիմալ իյլէմիշ օլան 17 չաղընտա տէլիգանլըլար, ուզուն վէ իրէք կիպի սագալարա մալիք օլմուշլար տրը։

Մէզքիւր Էվալինա բօմատասը, Գալաթատա Նիւքսէք գալտրրմտա Մ. Վէլիչ վէ գումրանէասընընն 86 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ սաթըլըր։

———

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՑԷ
ՊԵՏՈՂԱԼՈՒՆՑԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՅԱ, ՏՕՊՕԿՐԱՅԻ ԱՅՏՈՒԼՂԱՂ
ԳԻՐՔՏԵՐԼԷՐ ԴԱՐԵՐՁՈՐՆՅԱ ՆԻՒՄԷՐՕ 467

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕԱԹՐԻՆ

(ԿԷՕՏԷՍ ԽԱՆԸՆԱԼԷՓԼԸՐԸ)

ՍԻՐՕ Տ'ԻԲՄՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէզքիւր Թէրթիպաթը Թէէսսիրի ազիմի, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէշհուր հէքիմլէր Թարաֆընտան կէօրիւլմիւշ տիւր։ Կէրչի չիմտիյէ գատար չօգ Թագլիալէրի չըգմըշ իսէտէ, հիչ պիրիսինտէ օնա մանկնա պիր Թէէսսիր կէօրիւլէմէմիշ տիր, իմտի, էհալիյէ էքիտէն նասիհաթ իստէրիզ քի, մէզքիւր չուրուպու ալարգլարընտա, հէմ տայիմա ըէնկինին կիւզել պիր կիւլ զըրմըզըլըզընտա օլմասընա, վէ հէմտէ չիշէնին էթրաֆընտա քէնտի իմզամըզ պուլունմասընա տիգգաթ իթմէլի տիրլէր։ Մէզքիւր չուրուպուն իսթիմալիյլէ էօքսիրիւք քէսիլիր, կիճէ Թէրլէմէքլիք տէֆ օլուր, վէ քէյֆսիզ չաքուգ սուրլքատէ չիֆա պուլուր։ Պու իլաճ կէօքիւս բահաթսըզլըզը, նէզլէ, նէվաղիլ, պէրօնչիթ իլէթի իչին բէք ալէա տրը։

Պունլար Տէր սատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ Կանգիւք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սուտա, վէ Մ. Ծանընի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

ԲԱՍԹԻՅԼ ՏԻԺԷՍԹԻՎ

ՏԸ ԼԱԳԹԱԹ ՏԸ ՍՈՒՏ Է ՏԸ ՄԱՆԵԼՋ

ՏԸ ՊԻՒՐԷՆ ՏԻՒ ՊԻՒՍՍՕՆ

Փարիզին հէէլմլէթ Ամէրիգի էմքէրքէլը Դուէ-ֆընընը

Նայիլ օլմուշ էճզանը։

Մէզքիւր բասթիլլէր, թասամ հայմ իթտիրմէքլէյէ Խրտմէթ իտէն եօլլարտա վուգուպուլան հէր նէվի պօզուգլուգլար իչին եէնի վէ հէքիմլիք սանաթը թապրի գանունլարընա բէք մուվաֆֆէգ պիր մուալիճէտիր պու։ Մէզքիւր մուալիճէնին Թէրթիպաթընտա Վիչի սուեու վէ սայիր մատէն սուլարը էճզալարը մէվճուտ պուլունտուղունտան, քեաֆֆէի հէքիմլէր թահսին իթմէքտէտիրլէր։ Պունուն պաշլըճա մուհասսէնաթը, կասթրիթ։ կասթրալմի, կազ կէրի կէլմէսի, միտե շիշքինիյի, եէմէքտէն սոնրա իրթիֆքրա կէլմէսի, հազմ իթմէքլիք կուճլիուղիւ, վէ միտե աղրըլարընտա կէօրիւլմէքտէ տիր։

Պունլար Տէր սատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. Կանգիւք պիրատէրլէր, Տէլլա Սուտա վէ Ծանընի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

ԲՐՕՖԻԻԼԸՐԻ ՎԻԳԹՕՐԻ

ԻԼԱՆԿԼԱՆԿ

ՐՕԱ ՏԷ ԲԱՐՖԷՕՆ

ՐԻԿՕ ՎԷ ԳՕՄ. ՓԱՐԻՍ

Պու կիւնքի կիւն են պիւյիւք քիպարվատէլէր իլէ էհլի մէրագ օլան զաթլար, Բարֆիսմբէ Վէֆէնտիրլիքընը մալլէրինէ զիեատէհիսլէ իթիպար վէ բաղդէթ վիրմէքտէ տիրլէր։ Չիմքի մէզքիւր ֆապրիգա թաալէթէ տայիր օլան գօգուլու չէյլէրին թէրթիպի զըմբնտա էն ալէա էճզալար իսթիմալ իթմէջ, վէ հէր մալի հագգընտա քէսպի մէհարէթի մախսուսէ խլէմիշ տիր։

Իլանկլանի բուհուրլը թէրթիպ էյլէտիկի եէնի գօգուլու թէրթիպաթլէրիքի, իանմօգրաֆիսոֆմա իլէ իմպիքաէն չէքիլմիշ օլտուղու հալտէ, Ֆիլիբբին ատալարընտան ճէյդ ի տիլմիշ օլտուղունտան, քէնտի գօգուսու լաթիֆլիյի վէ զարիֆլիյի իլէ, Նիսպէթ գապուլ իթմէջ մէրթէպէտէ պուլունմագտա տրը։ Իմտի բայիհայի լաթիֆէյի սէվէն զաթլարընն էնտիլ իչին մէզքիւր սուեու իսթիմալ իյլէմէլէրինի նասիհաթ իստէրիզ։

ԻԼԱՆԿԻԼԱՆԿ ԽԻԼԱՍԱՍԸ

Վ Է

ՄԱՆԷԼԼԱ ՊՈՒՐՔԷՍԻ

ԹՕԼԻԹԻՆ ՐԻԿՕ

Եախօտ լեհճէտէ կիւզել լիք, թազելիք վէ պէեազլըգ հրֆզ իտիմի, վէ թէհսսիւրէ շաեան պիր նէվի թօալէթ սուրէտ տուր քի, էն սոնրա իհտաա օլունան տրը։ Մէզքիւր սուեուն Գօլօնեա սուլարընուն, վէ Ֆլօրիտա սիրքէլէրինտէն վէ սուլարընտան ալէա մէրթէպէտէ պուլունմասը ճէրհ օլունմազ տէրէճէտէ տիր։

ՄԻՐԱՆՏԱ ԵԱՂԸ

Վ Է

ՄԻՐԱՆՏԱ ԲՕՄԱՏԱՍԸ

Պու էյլէ պիր մէշհուր թէրթիպաթ տրը քի, սաչլար իչին պիր խապինէ մագամընտա թուլթուլա ճայիզ տիր, չիմքի գուվիլիք վէ գուվվէթ վէրիճի էճզալարտան թէրթիպ իսթիմիշ օլտուղունտան, բէք լաթիֆ պիր գօգու վիրմէքտէ օլտուղու հալտէ, սաչլարա կիւզելլիք վէ գուվվէթ տախի վիրմէքտէ տիր։

ՄԻՐԱՆՏԱ ՍԱՊՕՆՈՒ

Զամպոք վէ մարուլ սիմոթէ եախօտ սուրէտ իլէ էսքիմէզ։

Մէզքիւր սապօնուն պաշգա սապօնլարտան ալէա օլմասընը անլամագ իչին, պիր քէրրէ անլէր իլէ թամթիգ իթմէք քեաֆի տիր, պու սապուն վէճուտին տէրիսինէ գատիֆէվարի պիր եումուշգլըգ վէրտիքտէն պաշգա, քէօքիւրմէսի վէ լաթիֆ գօգուեա տախի մալիք պուլունմագտա տրը։

ՏԱՆԹՕՐԻՆ ՐԻԿՕ

Վ Է

ԳՐԷՄ ՏԱՆԹԻՖ ՐԻՍ ՍՕ ԻՏԻՖԻՃԷ

Տանթերին էյլէ պիր բուհ (էլիքսիր) տուր քի, բէք ինճէ վէ լաթիֆ պիր գօգուեա մալիք պուլունտուղու հալտէ, տիշլէրին էթլէրինի գավիլէշտիրիր, վէ տիշլերի չիւրիւմէքլիքտէն հրֆզ իտէր։

Գրէմ գան ընֆրիս վէ եախօտ տիշ մաճունու օլ գատար ալէա պիր թէրթիպ պիր քի, թօալէթին պու գօլունտա պիւյիւք թէպէտտիւլաթ վուգուբնէ, չէյլէ քի աղ եա չօգ իչինտէ ասիտ պուլունան վէ թէհլիքէլի օլան թօզլարընն (բուտրա) վէ օբեա լարընն գալգմասընա սեպեպ օլմուշ տուր։ Մէզքիւր մաճունու իսթիմալ իթմէք իչին, եաշ պիր ֆըրչաեը իւզերինէ սիւրէրէք ճիւզիւճէ ալմագ, վէ տիշլերէ սիւրմէք քեաֆի տիր, վէ պէզլէնիքլէ տիշլերին պիր տիլպէր պէեազլըգ քէսպ իտէճէյի միճճերլէպ տիր։

Պունլար Տէր սատէթտէ, Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ Մ. Գանգիւք պիրատէրլէր, վէ Մ Տէլլա-Սիւտա էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրըլար։